

Factsheet Doelen van de Twm	
Kernboodschap	<p>Het wetsvoorstel voorziet in een steviger juridische basis voor maatregelen die nodig zijn ter bestrijding van de epidemie van covid-19 of een directe dreiging daarvan. Met het wetsvoorstel wordt niet beoogd meer bevoegdheden te geven aan de minister van VWS. Doelen:</p> <p>1. Een steviger democratische legitimatie van te nemen maatregelen De parlementaire betrokkenheid bij de vaststelling van de maatregelen ter bestrijding van de epidemie wordt vergroot ten opzichte van de huidige wettelijke systematiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het wettelijk kader, waarin op hoofdpunten is bepaald welke maatregelen genomen kunnen worden, en de maatregelen die bij regeling worden geactiveerd en uitgewerkt, komen in samenspraak met beide Kamers tot stand. Dit krijgt vorm via: <ul style="list-style-type: none"> ◦ betrokkenheid van beide Kamers als medewetgever bij de vaststelling van deze tijdelijke wet. ◦ betrokkenheid vooraf van beide Kamers bij de totstandkoming van de maatregelen, een vastgestelde regeling ligt gedurende een week voor bij beide Kamers, waarbij de Tweede Kamer een instemmingsrecht toekomt. Als de TK binnen die week besluit niet in te stemmen, dan vervalt de regeling van rechtswege. • De geldingsduur van de wet is via amendering teruggebracht naar drie maanden. Dit betekent dat het parlement eerder betrokken wordt bij afwegingen over de noodzaak van de wet; • Een koninklijk besluit waarmee wordt besloten tot eerder verval van de wet dan drie maanden, of juist tot verlenging van de wet wordt eerst aan beide Kamers voorgelegd (artikel VIII, vierde lid). • De wet bevat een verplichting voor de minister van VWS om maandelijks aan de beide Kamers een met redenen omkleed overzicht te zenden van de geldende maatregelen (artikel 58t, eerste lid). Daaraan is via amendering toegevoegd dat daarbij ook wordt aangegeven wat de verwachtingen zijn ten aanzien van het voortduren van de maatregelen. <p>2. Een steviger juridisch fundament voor de te nemen maatregelen, met een hogere mate van bescherming van grondrechten Het wetsvoorstel geeft hiermee invulling aan het grondwettelijke vereiste dat voor de beperking van grondrechten een voldoende specifieke grondslag wordt geboden in een wet in formele zin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het wetsvoorstel bepaalt op hoofdpunten welke maatregelen genomen kunnen worden en wat de grenzen van die maatregelen zijn die bij ministeriële regeling geactiveerd en nader ingevuld kunnen worden. Op deze wijze normeert het wetsvoorstel zelf de mate waarin maatregelen een beperking van vrijheden en grondrechten kunnen inhouden. • De normen bevatten waarborgen om de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging, de vrijheid van vergadering en betoging en het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, waaronder het huisrecht, te beschermen. • Ook is expliciet verankerd dat steeds de noodzakelijkheid en proportionaliteit worden afgewogen. Deze criteria zijn via amendering aangescherpt, zie factsheet verschil tussen het bij de TK ingediende wetsvoorstel en geamendeerde wetsvoorstel. <p>3. Aansluiting bij de bestuurlijke verhoudingen buiten crisistijd De Twm maakt ruimte voor meer lokale afwegingen inzake de maatregelen ter bestrijding van de epidemie: uitvoerende bevoegdheden komen in beginsel op gemeentelijk niveau komen te liggen, met de controlemogelijkheden van de gemeenteraad. De democratische controle op lokaal niveau is verder versterkt via</p>

	<p>amendering, zie daarvoor factsheet verschil tussen het bij de TK ingediende wetsvoorstel en geamendeerde wetsvoorstel.</p> <p>4. Het bovenstaande met behoud van de vereiste slagvaardigheid Maatregelen moeten snel kunnen worden op- of afgeschaald. Het wetsvoorstel heeft als uitgangspunt dat maatregelen op hoofdpunten in de wet worden verankerd en vervolgens bij ministeriële regeling worden uitgewerkt en vastgesteld, met voorafgaande betrokkenheid van het parlement.</p> <p>Via amendering heeft de TK zoals aangegeven een instemmingsrecht gekregen. Dat betekent dat als de TK besluit niet in te stemmen met een haar voorgelegde vastgestelde regeling, de regeling van rechtswege vervalt.</p> <p>Via amendering is de bredere vangnetbepaling waarin het wetsvoorstel aanvankelijk voorzag en op grond waarvan bij noodverordening maatregelen konden worden genomen in geval van spoedeisendheid, beperkt tot de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (zie ook factsheet BES).</p> <p>Ter bestrijding van de epidemie kan derhalve, behoudens de hiervoor genoemde mogelijkheid (maatregelen in de BES), niet meer gebruik worden gemaakt van de bevoegdheid om ex artikel 7 Wpg opdracht te geven tot het vaststellen van noodverordeningen.</p>
Achtergrond	<p>De noodverordeningen die de basis vormden voor maatregelen ter bestrijding van de epidemie, zijn uit het oogpunt van democratische legitimatie voor de langere termijn minder geschikt dan een wet die is vastgesteld door de regering en het parlement. Voor thans en in de toekomst noodzakelijke beperkende maatregelen is een steviger juridisch fundament nodig, zoals de Afdeling advisering van de Raad van State heeft opgemerkt in haar voorlichting aan de Tweede Kamer naar aanleiding van de motie-Van der Staaij/Jetten.</p>
Overig (zoals heikele punten en pers)	<p><i>'Regeren per decreet' en 'minister VWS krijgt meer bevoegdheden'</i>: Bij een aantal leden van de Tweede Kamer en in de samenleving leeft deze zorg. De bevoegdheid van de minister van VWS wordt ten opzichte van de huidige situatie juist begrensd. Dit komt onder meer tot uitdrukking in het feit dat maatregelen genomen worden bij ministeriële regeling die wordt vastgesteld door de ministers van VWS, BZK en JenV gezamenlijk en in overeenstemming met andere betrokken bewindspersonen en met het gevoelen van de ministerraad. Ook voorziet de wet in specifieke grondslagen waaruit blijkt welke maatregelen genomen kunnen worden, de (algemene) waarborg van onder meer noodzakelijkheid en proportionaliteit en de formele regeling van betrokkenheid van het parlement.</p>